

حنیف شادان

حنیف شادان (ha.nif.zi,dan)، روستای آهلیک در سمرقند ۱۹۳۴م - ، نویسنده تاجیکستانی. نخست در زادگاهش شبانی میکرد. در ۱۹۵۸م رشته مترجمی دانشگاه دولتی تاجیکستان را به پایان برد. در ابتدای کار برای کودکان حکایه می نوشت؛ مانند مینه که در ۱۹۶۸م به نشر رسید. در روزنامه تاجیکستان شوروی، انتشارات عرفان و وزارت فرهنگ به کار پرداخته است. مقاله ها و رساله های زیادی درباره کارهای عمرانی و رشد و توسعه کشاورزی و باغداری در تاجیکستان نگاشته است. مدتی نیز مترجم کارشناسان روسی در افغانستان بود. دو رمان درباره زندگی مردم افغانستان و حضور روسها و دیگر بیگانگان در آنجا نوشته است. وی نمونه آثار ادیبان شوروی و جهان را به فارسی تاجیکی برگردان کرده است. نشر او به سبک رئالیسم سوسیالیستی است. در ۱۹۸۷م برنده جایزه لاهوتی و از ۱۹۷۵م عضو کانون نویسندگان شوروی شد. از آثارش: کوه به کوه می رسد (۱۹۷۶م)؛ دلاور و خش (۱۹۷۳م)؛ آهوگذر (۱۹۷۵م)؛ جان به گرو، درباره زندگانی و فعالیت پاولوفسکی درباره تاجیکان (۱۹۸۰م)؛ اتکای قله ها (۱۹۸۴م)؛ شکست آفت (۱۹۸۶م)؛ جان پدر (۱۹۸۶م).

منابع: ادیبان تاجیکستان، ۴۸۱ - ۴۸۲؛ دایرة المعارف شوروی تاجیک، ۱۴۳/۸.

قبادیانی

Ҳаниф Шодон

Ҳаниф Шодон, рустои Оҳалик дар Самарқанд 1933 - ..., нависандаи тоҷикистонӣ. Нахуст дар зодгоҳаш шубонӣ мекард. Дар 1958 риштаи тарҷумонии Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро ба поён бурд. Дар ибтидои кор барои қудакон ҳикоя менавишт; монанди “Майна”, ки 1968 ба чоп расид. Дар рӯзномаи “Тоҷикистони Советӣ”, интишороти “Ирфон” ва вазорати фарҳанг ба кор пардохт.

Мақолаҳо ва рисолаҳои зиёде дар бораи корҳои умронӣ ва рушду тавсеаи кишоварзӣ ва боғдорӣ дар Тоҷикистон нигоштааст. Муддате низ тарҷумони коршиносони рус дар Афғонистон буд. Ду роман дар бораи зиндагии мардуми Афғонистон ва ҳузури русҳо ва дигар бегонагон дар он ҷо навиштааст. Вай намунаи осори адибони Шӯравӣ ва ҷаҳонро ба форсии тоҷикӣ баргардон кардааст. Насри ӯ ба сабки реализми сотсиалистӣ аст. Дар 1987 барандаи ҷоизаи Лоҳутӣ ва дар 1975 узви Иттифоқи нависандагони Шӯравӣ шуд.

Аз осораш: “Кӯҳ ба кӯҳ мерасад” (1976), “Диловари Вахш” (1973), “Оҳугузар” (1975), “Ҷон ба гарав” дар бораи зиндагӣ ва фаъолияти Павловский Е.Н. (1980), “Иттиқои қуллаҳо” (1984), “Шикасти офат” (1986), “Ҷони падар” (1986).

Манбаъҳо: Адибони Тоҷикистон, 481-482; Энциклопедияи Шӯравии тоҷик, 8/143.

Қубодиёнӣ

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1, саҳ. 356.